

Skladateľský tematický turnaj dvojťažiek 27. MM SR v riešení šachových skladieb C 4. 4. 2019

Rozhodca: Karol Mlynka

Definitívny výsledok

Medzinárodný anonymný turnaj bol vypísaný pre ortodoxné dvojťažky s témou: **úvodník umožní najmenej dva šachy bielemu kráľovi**. Pripúšťali sa dvojníky.

Usporiadateľ obdržal v stanovenom termíne 17 skladieb od 8 autorov zo Slovenska, Česka a Ruska.. Hneď po uplynutí zasielacej lehoty boli všetky doručené rozhodcovi na diagramoch v neutralizovanej podobe (bez mien autorov).

Všetky skladby boli dôkladne preskúšané počítačom. Úloha č. 1 vykazuje duály i v tematickom variante (1...Dc6+), preto nebolo možné zaradiť ju na listinu vyznamenaných. Na konkurenciu nestačili ani úlohy č. 2, 5, 7, 9, 13, 14 a 15. V č. 2 ide o symetrický dvojník s neakceptovateľnými šachujúcimi 1. ťahmi, hoci sa pridáva voľné pole. Ukázalo sa, že v č. 5 mohol autor poľahky odstrániť premenenú vežu: namiesto č. Vb1 pridať č. Pa2! V úlohe č. 7 by pôsobilo akceptovanie premenených figúr ako žoviálnosť v šachovom umení. Č. 9 je jasnou verziou č. 10 bez druhej hodnotnej zdanlivej hry. V úlohe č. 13 sa v treťom tematickom mate nevyužíva priviazanie, pričom ďalší obsah nevidno žiaden. V skladbe č. 14 zvodnosť 1.c4? je platonická – bez akýchkoľvek zámen. V č. 15 sa zamieňa iba jeden tematický variant v 3 fázach a druhý sa nemení vôbec, čo zanecháva akýsi torzovitý dojem.

Najväčším problémom sa javí originalita. Očakáva sa, samozrejme, viac reklamácií. Takmer 9000 príkladov iba na krížny šach uvádza Udo Degener vo svojej zbierke Albrecht-Sammlung: <http://www.schach-udo.de/search2.php?search=Kreuzschach&spalten=Thema1&submit=Suche>

Rozhodca bol postavený pred dilemu, či uprednostniť „rekordy“ s množstvom bezduchých tematických variantov s obrovským rizikom predchodcovstva, ktoré ťažko odhaliť v „časovej tiesni“ – alebo sa spoľahnúť na kvalitné kombinácie s inými témami. Celkový umelecký dojem je určite lepší pri novostrategicky koncipovaných príspevkoch – avšak to je iba bonus, ktorý je vítaný, no nemožno ho nadradiť nad primárnu tému súťaže, hoci na druhej strane môže niekedy kombinácia vytvoriť vyššiu záruku originality.

Okrem toho dnes sú už skladatelia natoľko takticky vyspelí, že si pred odoslaním originálov do súťaže dobre uvedomia, kto to rozhoduje a aký je kurz rozhodcu, pokiaľ ho majú naštudovaného – hoci v umení by sa to vlastne ani nemalo stávať...

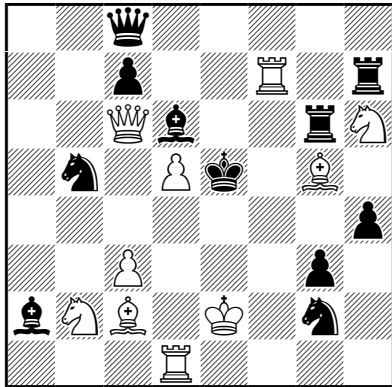
Úroveň súťaže bola napriek „starej“ téme prekvapujúco veľmi dobrá. Prevládali úvodníky kráľom, avšak vtedy bol strategický obsah jednoduchší. Samotná téma si ani nevyžaduje mimoriadne cenné strategické hry.

Ďakujem hlavnému organizátorovi Marekovi Kolčákovi za pozvanie rozhodovať dnes už tradičnú skladateľskú súťaž v rámci medzinárodných majstrovstiev v riešení, kde i samotná téma chce byť do istej miery putom či korešpondujúcim prvkom medzi svetom riešiteľov a skladateľov.

Miroslav Svítek

Mělník, Česko

I. cena (č.12)

#2

(10+11)

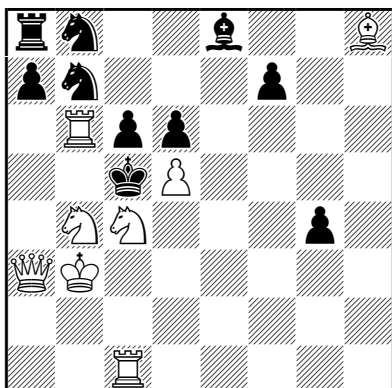
1... ♔c4+ 2. ♘:c4#
 1... ♞f4+ 2. ♕:f4#
 1... ♞:c3+ 2. ♖:c3#
 1... ♞d4+ 2. c:d4#
 1... ♖g4+ 2. ♘:g4#
 1. ♔f3! hr. 2. ♘d3#
 1... ♕:d5+ 2. ♖:d5#
 1... ♞e1+ 2. ♖:e1#
 1... ♜f6+ 2. ♕:f6#
 1... ♜:f7+ 2. ♘:f7#
 1... ♖f5+ 2. ♖:f5#
 1... ♞d4+ 2. c:d4#
 1... ♖g4+ 2. ♘:g4#
 (1... ♔c4 2. ♘:c4#
 1... ♞f4 2. ♕:f4#
 1... ♞:c3 2. ♖:c3#)

Spomedzi konkurujúcich úloh najpresvedčivejší kandidát na víťazstvo v tomto tematickom turnaji. Celkovo 10 rozličných šachovanií vrátane zdanlivých hier ktoré sú všetky zodpovedané na poli šachovania jednotne pôsobiacim bránim brániacich kameňov v rôznych matoch. Takýto úvodník možno určite označiť za optimálny. Rozhodne sa však oplatí naďalej pátrať po možných predchodcoch prípadne potenciálnom rekorde.

Stanislav Vokál

Drienovec, Slovensko

II. cena (č.4)

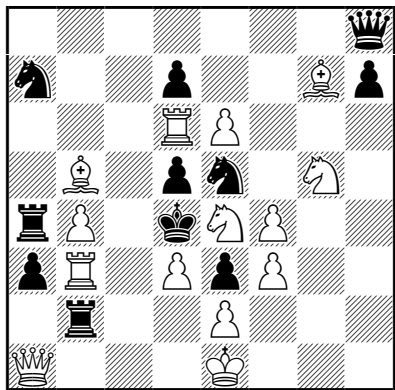
#2

(8+10)

1...c:d5 a 2. ♘a2# 2. ♘b4~# E
 1... ♞a5+ c 2. ♖:a5# F
 1. ♖b2? hr. 2. ♕d4# X, 2. ♖d4# Y, 2. ♖f2# Z
 1... ♞a5+!
 1. ♖a1? hr. 2. ♕d4# X, 2. ♖d4# Y
 1...f6!
 1. ♖a2? hr. 2. ♖f2# Z
 1...c:d5 a 2. ♘d3# A
 1...a:b6 b 2. ♘a3# B
 1...g3!
 1. ♔b2? hr. 2. ♖e3#
 1...a:b6!
 1. ♔a4! hr. 2. ♖e3#
 1...c:d5+ a 2. ♘c6# C
 1...a:b6+ b 2. ♘a5# D

Záměna dvoch matov s krížnymi šachmi v riešení a dvoma nepresvedčivými zdanlivými hrami (Z-32-36). Po zaujímavých odhalených šachoch v obranách nasledujú odhalené šachy v matujúcich ťahoch so špecifikovaným začlenením a využitím blokovania kráľovských polí. Zvodník sa zrieka priamej batérie ale odvážny úvodník ho ešte pretromfne. Žiaľ avizovaná redukcia hrozieb v netematických zvodnostiach je vlastne len nepatrným prídavkom.

Miroslav Svítek
Mělník, Česko
III. cena (č.10)

#2

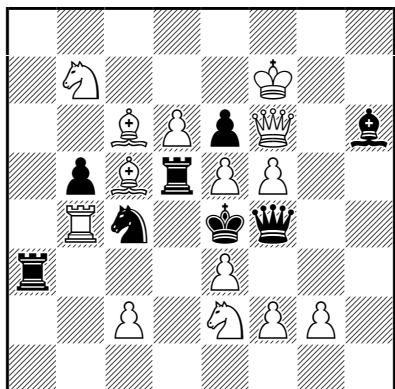
(14+11)

- 1...a2 a 2. ♔:b2# A
 1... ♖:b4 b 2. ♖:b4# B
 1. ♙c4? hr. 2. ♖:d5#
 1... ♖a5!
 1.e:d7? hr. 2. ♘e6#
 1... ♔e8!
 1. ♘g3? hr. 2. ♘f5#
 1... ♖:b4!
 1. ♘f6? hr. 2. ♖:d5#
 1... ♗:d3+ c 2. ♖:d3# C
 1... ♗:f3+ d 2. ♘:f3# D
 1... ♔a8!
 1. ♘c3! hr. 2. ♖:d5#
 1... ♖b1+ e 2. ♘:b1# E
 1... ♖:e2+ f 2. ♘:e2# F
 (1...d:e6 2. ♘:e6#
 1... ♔a8 2. ♙:e5#)

Trojfázová voľná zámerna vo dvoch variantoch po odväzovaní čiernych figúr vo zvodníku a v úvodníku pričom zdanlivé hry síce neobsahujú šachovanie (Z-32-66), avšak napriek tomu prispievajú k celkovému zvýšeniu kvality tejto novostrategickej dvojťažky. Budú tiež poistkou pre pôvodnosť?

Jozef Havran
Šaľa, Slovensko

1. čestné uznanie (č. 17)

#2

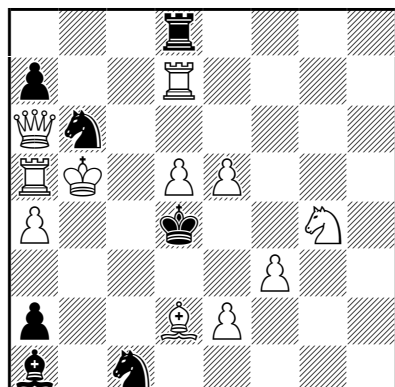
(14+8)

- 1... ♔:e5 a 2.f3# A
 1... ♔:f5 b 2. ♘g3# B
 1. ♙:e6? hr. 2. ♙:d5#
 1... ♔:e5+ a 2. ♔:e5# C
 1... ♔:f5+ b 2. ♔:f5#D
 1... ♖d3!
 1. ♙d4! hr. 2. ♘c5#
 1... ♗:e5+ c 2. ♙:e5# E
 1... ♗:d6+ d 2. ♘:d6# F
 (1... ♖a7 2. ♘c3#)

Z-32-46. Dvojvariantová zámerna matov je v riešení kombinovaná s voľnou zámenou. Jednotne motivované zdanlivé hry sa však zamieňajú iba vo zvodnosti so zameneným škodením, pričom by vyšli tiež v skutočnej fáze ibaže nebránia hrozbe. Z hľadiska turnaja ich možno teda prakticky považovať za mimotematické no v každom prípade sú podľa mňa obohatením novostrategického obsahu skladby.

Zoltán Labai

Veľký Kýr, Slovensko

2. čestné uznanie (č. 11)

#2

(11+7)

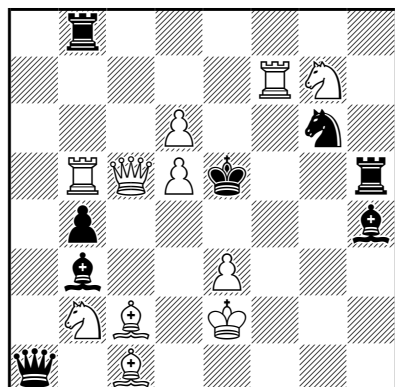
- 1... ♖d3 a 2.e3# A
 1... ♙c3 b 2. ♙e3# B
 1... ♜:d5 c 2. ♚:a7# C
 1... ♜:a4 d 2. ♚:a4# G

1. ♚b4! hr. 2.e3# A, 2. ♙e3# B
 1... ♜d3+ a 2. ♚:d3# D
 1... ♙c3+ b 2. ♙:c3# E
 1... ♜:d5+ c 2. ♚:d5# F
 1... ♜c4 e 2. ♚:c4# H

Rudenkova téma s hrozbami na tom istom poli kombinovaná so zámenou troch matov ako aj jednou voľnou zámenou (Z-24-58) prináša nádej na originalitu ale črtajú sa tu tiež isté rezervy v konštrukcii (♙f3 namiesto ♜g4).

Zoltán Labai, SR

Miroslav Svítek, ČR

3. čestné uznanie (č. 8)

#2

(11+8)

1. ♜f5? hr. 2. ♚d4#
 1... ♚:f5 A 2. ♚:f5#
 1... ♙:d5 A 2. ♚:d5#
 1... ♙c4+ B 2. ♜:c4#
 1... ♜f4+ B 2.e:f4#
 (1... ♚:b2 D 2. ♙:b2#)
 1... ♚a7!

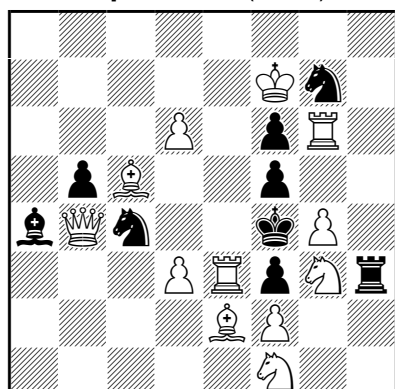
1. ♚f3! hr. 2. ♜d3#
 1... ♚f5+ B 2. ♚:f5#
 1... ♙:d5+ B 2. ♚:d5#
 1... ♙c4 C 2. ♜:c4#
 1... ♜f4 C 2.e:f4#
 (1... ♚:b2 2. ♙:b2#)

Kombinácia so zámenou obranných motívov pôsobí originálne no dosť maskuje či skôr pokrýva predpísanú tému. **A** - uvoľnenie poľa braním. **B** - šachovanie **C** - priame krytie **D** - branie hrozbového kameňa. Samotná téma turnaja si vynucuje vysokokvalitné úvodníky a v tomto prípade ide o dvojnásobne tematický úvodník pretože produkuje vlastne dve témy. Navyiac vo zvodnosti sa ukazujú iné šachujúce obrany ako v riešení.

Porovnaj cez link V. Kotěšovca:

http://problem64.beda.cz/silo/mlynka_non-cyclic_change_of_defence_motivation_2019.pdf

Jozef Havran
Šaľa, Slovensko
1. pochvala (č. 16)

#2

(12+9)

1. ♘:f5? hr. 2. ♖e4# F
1...f:e2!

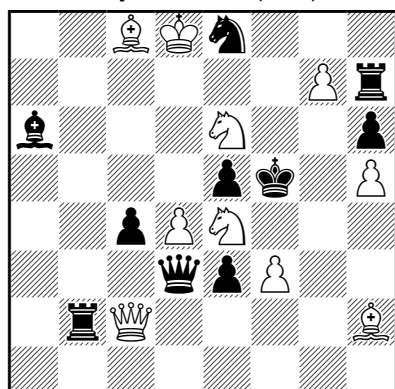
1. ♙:f3? hr. 2. ♘e2# G
1...f:g4 c 2. ♖:g4# E
1...♙d1!

1.d4? hr. 2. ♖:f3#
1...♘e5+ a 2.d:e5# A
1...♘:d6+ b 2. ♙:d6# B
1...♘d2!

1. ♙d4! hr. 2. ♖:f3#
1...♘e5+ a 2. ♙:e5# C
1...♘:d6+ b 2. ♙:d6# D
1...f:g4 c 2. ♖e4# F
1...f:e2 2. ♘:e2# G
(1... ♖:g3 2.f:g3#
1... ♘d2 2. ♙e5#
1... ♘:e3 2.f:e3#)

Vo dvoch tematických variantoch zámena matov na tých istých poliach (Z-22-24) plus ďalšia zámena matu. Odvzäujúci zvodník a úvodník vstupujú tiež na rovnaké pole a vytvárajú pritom i rovnakú hrozbu.

Stanislav Vokál
Drienovec, Slovensko
2. pochvala (č. 3)

#2

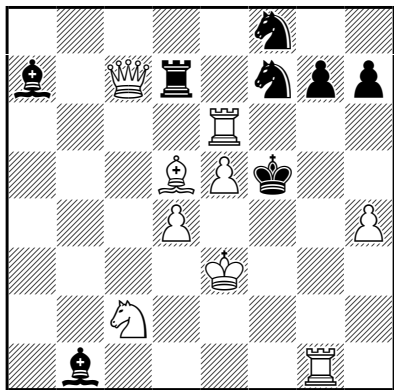
(10+10)

1... ♙:d4+ a 2. ♘:d4# A

1. ♙e7! hr. 2. ♘g3#
1... ♖b7+ 2. ♘c7#
1... ♙a3+ 2. ♘d6#
1... ♖:g7+ 2. ♘:g7#
(1... ♙:e4 a 2. ♙:e4# B
1...e:d4 b 2. ♘:d4# A)

Batériové lahôdky vo forme dvojitého šachu odcláňania i zacláňania odkrytého kameňa. Zdanlivá hra sa zamieňa i transformuje, no akosi tu chýba ďalšia. (Duálovú obrannú motiváciu vo variante 1... ♖:g7 kde v danej pozícii šachovanie ani nie je potrebné by vyčistilo pridanie ♘g5!)

Zoltán Labai, SR
Miroslav Svítek, ČR
 Zvláštna pochvala (č. 6)

#2

(9+8)

1. ♖e8? hr. 2. ♙e4#
 1... ♙:d4+ A 2. ♘:d4#
 1... ♙:c2 B 2. ♚:c2#
 1... ♚:d5 C 2. ♚:f7#
 1... ♘:e5 D 2. ♚:e5#
 (1... ♞g5 B 2. ♚:g5#)
 1... ♚e7!
 1. ♙f3! hr. 2. ♘e3#
 1... ♙:d4 B 2. ♘:d4#
 1... ♙:c2 C 2. ♚:c2#
 1... ♚:d5 D 2. ♚:f7#
 1... ♞:e5+ A 2. ♚:e5#
 1... ♞g5+ A 2. ♚:g5#

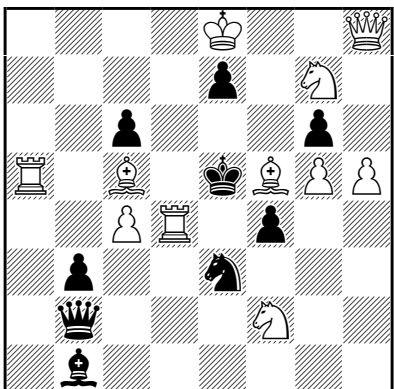
Silne dominantná **cyklická zámena** štyroch obranných motívov OM-24-44 (A - šachovanie B - priame krytie C - branie hrozbového kameňa D - uvoľnenie poľa braním) je tu doplnená ďalším variantom so šachujúcou obranou tak aby vyhovovala propozíciám lenže, téma turnaja sa v tomto prípade dostala na úplne vedľajšiu koľaj. (Variant 1... ♞g5 je hlavným kameňom úrazu.) Konštrukcia je však veľmi dobrá. Skladba by sa bola v inej mnou rozhodovanej súťaži umiestnila jednoznačne vyššie.

Porovnaj:

http://problem64.beda.cz/silo/mlynka_golha_cycles_of_motivation_2018.pdf

Marek Kolčák
Pochvala

The Problemist 1994
 Porovnávací príklad

#2

(11+9)

1. ♙d3? hr. 2. ♚e4#
 1... ♚:d4! b
 1. ♙h3? hr. 2. ♘e6#
 1... ♙f5! a
 1. ♙d7! hr. 2. ♚b8#
 1... ♙:f5+ a 2. ♘e6#
 1... ♚:d4+ b 2. ♙d6#
 (1... ♞:f5 2. ♘g4#)

<http://www.schach-udo.de/search2.php?search=Kreuzschach&spalten=Thema1&submit=Search+source+code&start=6>

BatterieL , BatterieS-diag , DombrovskisDL-LS , KreuzschachDL , Schachprovokation2 , SelbstblockDLx2c

V Bratislave 8. apríla 2019

Karol Mlynka
 medzinárodný rozhodca FIDE